

راهنمای واحد درسی فارماکولوژی پزشکی (گوارش-خون-روماتولوژی)

در نیم سال اول سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

مدرسین: دکتر نسرین مالکی - دکتر حسین بابائی - دکتر هاله واعظ - دکتر محمد چرخ پور

پیش نیاز یا واحد همزمان: اصول پایه فارماکولوژی پزشکی (پیش نیاز)

تعداد واحد: ۰/۶ نوع واحد: واحد نظری مقطع: دکتری عمومی

تعداد جلسات: ۵ جلسه دو ساعته

تاریخ شروع و پایان جلسات: ۱۴۰۲/۷/۱۷ الی ۱۴۰۲/۷/۲۳

زمان برگزاری جلسات در هفته: ساعت ۱۶-۱۴

مکان برگزاری جلسات حضوری: دانشکده پزشکی

هدف کلی و معرفی واحد درسی:

- دانشجو در این درس با گروههای دارویی مورد کاربرد در بیماریهای شایع دستگاه های گوارش، خون و بافت همبند و خصوصیات فارماکوکینیتیک و فارماکودینامیک این داروها آشنا می شود و نمونه هایی از تغییرات در گایدلاینهای کاربرد

این داروها را که ناشی از شواهد جدید در کارآزمایی های بالینی است مشاهده می کند. همچنین با کلیات شیمی درمانی سرطان آشنا می شود.

- دانشجو باید در پایان این درس بتواند:

۱. گروههای دارویی مورد استفاده در بیماریهای شایع دستگاه های گوارش، خون و بافت همبند و هم چنین شیمی درمانی سرطان را (متناسب با- سرفصل درس) نام ببرد و خصوصیات فارماکولوژیک (نحوه جذب، توزیع، متابولیسم، دفع، و آثار دارو بر اندامهای مختلف بدن) را در مورد داروهای سردسته یا پرمصرف از هر گروه را تشریح کند.

۲. نسبت به آثار خطیر و عوارض مهم داروهای مورد استفاده در بیماریهای شایع دستگاه های گوارش، خون و بافت- همبند و شیمی درمانی سرطان توجه نشان دهد.

۳. با توجه به سرعت تحولات علمی و یافته های کارآزمایی های بالینی در مورد معرفی داروهای جدید و مشخص شدن- کاربردها یا عوارض داروهای گوارش، خون و روماتولوژی و شیمی درمانی سرطان، به اهمیت مطالعه آخرین راهنماها و شواهد در مورد مصرف قبل از تجویز این داروها توجه کند.

اهداف آموزشی واحد درسی

انتظار می رود فراگیران بعد از گذراندن این دوره بتوانند :

جلسه اول

هدف کلی: آشنائی دانشجویان با فارماکولوژی داروهای مؤثر بر اختلالات انعقادی

اهداف اختصاصی: (حیطه اهداف: دانشی)

1. مروری بر فیزیولوژی انعقاد و مراحل مختلف آن
2. دسته های مختلف دارویی ضد انعقاد
3. مکانیسم اثر هپارین و سایر داروهای وابسته مانند هپارین های با وزن مولکولی پایین
4. فارماکوکینتیک و عوارض جانبی و تداخلات مهم هپارین
5. مکانیسم اثر و فارماکوکینتیک وارفارین
6. عوارض جانبی و تداخلات مهم وارفارین
7. مکانیسم اثر داروهای ضد پلاکت

8. فارماکوکینتیک و کاربردها و عوارض جانبی داروهای ضد پلاکت

9. انواع داروهای فیبرینولیتیک

10. مکانیسم اثر داروهای فیبرینولیتیک

11. عوارض جانبی داروهای فیبرینولیتیک

12. انواع داروهای بند آورنده خون

13. مکانیسم اثر داروهای بند آورنده خون

14. عوارض جانبی داروهای بند آورنده خون

15. فاکتورهای انعقادی مهم و کاربردهای آنها

جلسه دوم

هدف کلی: آشنائی دانشجویان با فارماکولوژی داروهای مؤثر در آنمی

اهداف اختصاصی: (حیطه اهداف: دانشی)

- 1- انواع آنمی های مورد درمان با دارودرمانی را بیان کنند
- 2- آنمی فقر آهن، علل مربوطه و میزان شیوع آن را بیان کنند
- 3- فرآورده های خوراکی آهن مورد استفاده در آنمی فقر آهن را بیان کنند
- 4- فرآورده های تزریقی آهن مورد استفاده در آنمی فقر آهن را بیان کنند
- 5- نحوه درمان مسمومیت با آهن را بیان کنند
- 6- آنمی ناشی از کمبود Vit B₁₂ و علل آن را بیان کنند
- 7- نحوه درمان آنمی ناشی از کمبود Vit B₁₂ را بیان کنند
- 8- آنمی ناشی از کمبود اسید فولیک و علل آن را بیان کنند

9- نحوه درمان آنمی ناشی از کمبود اسید فولیک را بیان کنند

10- آنمی ناشی از کمبود هورمون اریتروپویتین و نحوه درمان آن را بیان کنند

جلسه سوم

هدف کلی: آشنائی با کلیات شیمی درمانی سرطان

اهداف اختصاصی: (حیطه اهداف: دانشی)

1. به پنج فاکتور مؤثر در بروز سرطان اشاره نمایند.
2. روشهای عمده بروز مقاومت به داروهای ضد سرطان را بیان نمایند.
3. مکانیسمهای عمل عوامل آلکیله کننده را توضیح دهند.
4. حداقل چهار گروه از عوامل آلکیله کننده را نام ببرند.
5. چهار کاربرد و عارضه جانبی آلکیله کننده ها را بیان کنند.
6. خصوصیات فارماکولوژیک متوترکسات را توضیح دهند.
7. فارماکولوژی 5-FU را توضیح داده و دو پیش داروی آنرا نام ببرند.
8. پنج آلکالوئید گیاهی ضد سرطان را نام برده و خصوصیات فارماکولوژیکی حداقل دو مورد از آنها را توضیح دهند.
9. فارماکولوژی آنتراسیکلینها را بیان نمایند.
10. مکانیسم عمل و کاربردهای بالینی ضد سرطانی تاموکسیفن را توضیح دهند.
11. چهار داروی مهارکننده آروماتاز را نام برده و کاربرد بالینی آنها را بنویسند.
12. حداقل به پنج مورد از تغییردهنده های پاسخ بیولوژیک ضد سرطان اشاره نمایند.
13. خصوصیات فارماکولوژیک ایماتینیب را توضیح دهند.
14. حداقل به یک پروتوکل درمانی در درمان لوسمی ها، لنفوم ها، سرطان پستان، سرطان دستگاه گوارش و سرطان پروستات اشاره نمایند.

جلسه چهارم

هدف کلی: آشنائی با ضد التهاب های غیر استروئیدی، آنتی روماتوئیدها و ضد دردهای غیر آپوئیدی

اهداف اختصاصی: (حیطه اهداف: دانشی)

جلسه پنجم

هدف کلی: آشنائی با داروشناسی داروهای مؤثر بر دستگاه گوارش

اهداف اختصاصی: (حیطه اهداف: دانشی)

- ۱- پنج گروه و یا داروی مورد مصرف در بیماریهای اسید-معدی را نام برده و مکانیسم عمل آنها را بیان کنند.
- ۲- بهترین زمان مصرف داروهای مؤثر در بیماریهای اسید-معدی را بیان کنند.
- ۳- مهمترین عوارض جانبی داروهای مؤثر در بیماریهای اسید-معدی را نام ببرند (برای هر دارو حداقل دو مورد).
- ۴- تداخل های دارویی اصلی داروهای مؤثر در بیماریهای اسید-معدی را بیان کنند (برای هر گروه حداقل دو مورد).
- ۵- برای درمان زخم معده ناشی از عفونت با هلیکوباکتریلوری، بتوانند بهترین و مناسبترین رژیم دارویی را با توجه به وضعیت بیمار تعیین کنند.
- ۶- حداقل به چهار داروی مورد مصرف در تحریک حرکات دستگاه گوارش اشاره نمایند.
- ۷- خصوصیات فارماکوکینتیکی و فارماکودینامیکی متوکلوپرامید را توضیح دهند.
- ۸- تفاوت فارماکولوژیک متوکلوپرامید با دومپریدون را بیان نمایند.
- ۹- چهار دسته اصلی داروهای ملین را با ذکر دو مثال نام ببرند.
- ۱۰- حداقل پنج داروی مسبب یبوست را نام ببرند.

شیوه ارائه آموزش

- سخنرانی

- پاورپوینت

- پرسش و پاسخ

شیوه ارزیابی دانشجو

- ارزیابی Summative :

- انجام تکالیف محوله به صورت سؤال در طول ترم (حداقل یک کوئیز)-اجباری ۱ نمره

- تهیه مطلب (گردآوری)-اختیاری تا ۱ نمره

- آزمون پایان ترم-اجباری ۱۹ نمره (در مجموع تا ۱ نمره ارفاق)

حداقل نمره قبولی برای این درس : ۱۰

تعداد ساعات مجاز غیبت برای این واحد درسی : ۲ ساعت

منابع آموزشی

- کتاب خلاصه و آزمون‌های فارماکولوژی کاتزونگ و ترور ۲۰۲۱

منابع آموزشی برای مطالعه بیشتر

- کتاب داروشناسی پایه و بالینی کاتزونگ ۲۰۲۱

فرصت های یادگیری

معرفی فرصت های احتمالی و فراهم شده توسط اعضای هیئت علمی گروه / دانشگاه / سایر دانشگاه ها در طول ترم برای یادگیری بیشتر شامل لیست کارگاه ها، وینارها، کنفرانس ها ، ژورنال کلاب ها و به فراگیران

اطلاعات تماس

مدرسین دوره (تلفن ، ایمیل):

malekins@tbzmed.ac.ir

babaeih@tbzmed.ac.ir

vaezh@tbzmed.ac.ir

charkhpour@tbzmed.ac.ir

Tel: 041-33372250-2

کارشناس آموزشی (تلفن ، ایمیل و):